

Razgovor sa djecom

O POSPREMANJU

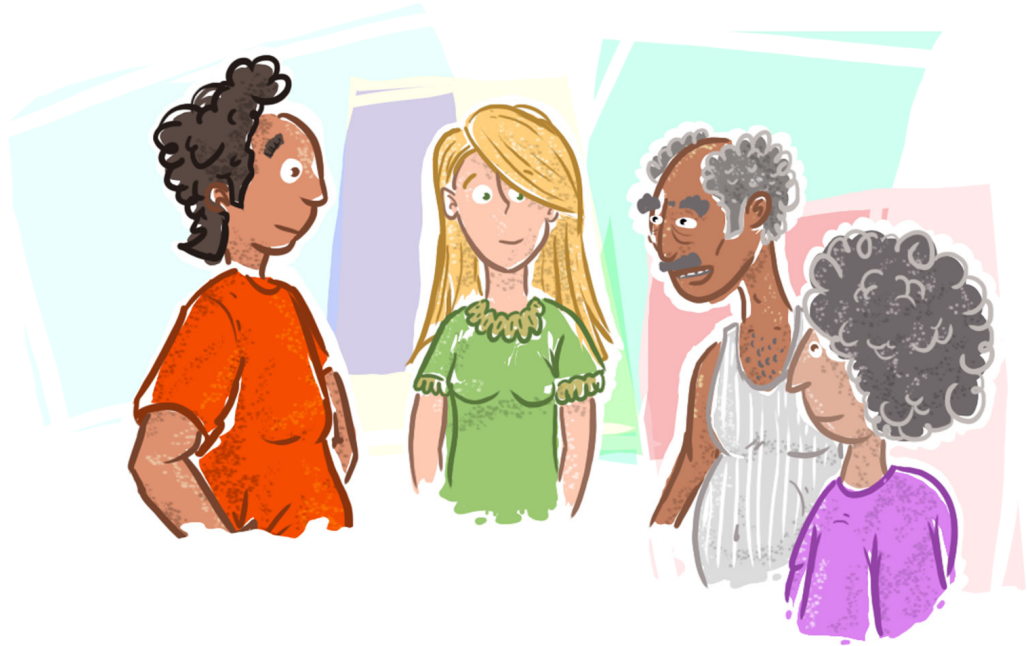
POSPREMANJE

Uživali ste u igranju sa jednogodišnjim sinom Markom. Zajedno ste izgradili velike kuće i zamkove sa blokovima za igranje. Zatim ste gurali automobile igračke oko ovih zgrada, zbog čega su se mnoge od njih srušile. Marko je takođe uzeo razne knjige sa police. Sada su građevinski blokovi, knjige, automobili igračke i još mnogo toga razbacani po podu i pokućstvu. Kada dođe vrijeme pospremanja, želite da vaše dijete pospremi sobu zajedno sa vama. Ali, Marko ne pokazuje interesovanje – umoran je, ljut i gladan i počinje da razbacuje igračke naokolo.

Jesu li su vam poznate takve situacije? Kada se dešavaju? Kako reagujete?

Željeli bismo da vam damo nekoliko predloga za ponašanje u ovim situacijama. Prije toga, evo nekoliko pitanja koja biste željeli da razmotrite/prodiskutujete o vašoj početnoj reakciji u takvoj situaciji.

Analiza

Kako bih postupao u takvim situacijama?

Kako bi Marko reagovao?

Kako bih se nosio sa Markovom reakcijom?

Da li bi ova situacija dovela do sukoba? Ako je tako, kako bih to riješio? Da li bi bilo rješenja?

Kako bi se situacija sa Markom završila?

Savjeti

Ovdje ćete naći neke predloge za moguće rješenje gore opisane situacije. Ako imate priliku, razgovarajte o tome sa prijateljima ili suprugom. Razmijenite svoja iskustva u okviru otvorene diskusije.

Postoje li stvari koje biste željeli da promijenite? Nadamo se da ćemo vas ohrabriti da isprobate ideje i aktivnosti za koje vjerujete da bi mogle da pomognu u rješavanju problema sa umornim djetetom koje ne želi da posprema.

Ako djeca nauče da na njima primjeren način prihvataju odgovornost, vi ih podržavate u tome da postanu odgovorni članovi društva i učestvuju u življenju demokratije. Za više informacija posjetite našu početnu stranicu: http://www.living-democracy.com/me/suggestions/?key_concept=responsibility

- Razmislite kako razgovarate sa svojim djetetom: ako često koristite naredbe, zapovijesti i neprijatne grdnje, to može da ugrozi usvajanje jezika. Štaviše, to je za dijete bolno i može ga spriječiti da bilo šta nauči. Pokušajte da izbjegavate negativne komande poput: "Odloži svoje stvari!" "Pospremi sobu!" Ako želite da pročitate više o komunikaciji koja ne vodi demokratskom životu i želite da preispitate svoj vlastiti stil komunikacije u smislu destruktivnih poruka, nastavite da čitate na [stranici 5](#).
- Trudite se da djeci uvijek pružite više opcija i pitajte ih za njihovo mišljenje. To možete da učinite pitanjima poput: "Šta ćemo sa tim igračkama kad završimo sa igr?"
- Djeca vole da dobijaju pozitivne komentare. Možete ih iskazati komplimentima i pozitivnim reakcijama kada dijete ponudi konstruktivne akcije ili odgovore: "Da, u pravu si, pospreмимо igračke, bravo!" Ili: „Da, znam, umoran/umorna si, hajde da to brzo uradimo zajedno, a onda ćemo večerati" ili: "Da, vidim da si ljut/ljuta, želiš li to da uradiš sutra?"
- Djelujte kao uzor: pokažite kako da se sve knjige stave na policu, građevinski blokovi u jednu kutiju i automobili igračke u drugu. Vi, takođe, treba da uredno držite sopstvena dokumenta, knjige, kuhinjsku opremu ili alat. Vaše dijete će to da uoči i da nauči: "Moje stvari ću lakše da nađem i zabavnije da ih koristim, ako budem održavao/održavala red!"
- Pozovite svoju djecu da vam kažu šta oni misle i saslušajte ih. Na ovaj način podstičete širenje njihovog rječnika i razvoj neuronskih mreža u njihovom mozgu.

Destruktivne poruke¹:

Poruke i izjave koje izazivaju negativna osjećanja i reakcije kod vaše djece nazivaju se destruktivnim porukama. Vi ne poštujete i ne tolerišete osjećanja i misli svoje djece ako na ovaj način komunicirate. Poštovanje i tolerancija osnova su za demokratsko djelovanje i takve poruke to ne prenose vašoj djeci. Vaša djeca mogu da uzvrate kratkim odgovorima, braneci se, osjećajući se pogrešno shvaćenim i degradiranim. Ove vrste poruka dovode do sukoba i ponekad potpuno zaustavljaju proces komunikacije.

Destruktivne poruke ometaju djecu. Ne mogu da razviju svoj puni potencijal kada čuju samo negativne, ponižavajuće poruke. To ih, takođe, sprečava da se razviju u snažne ličnosti koje predstavljaju osnovu demokratskih društava.

Da biste poboljšali svoje komunikacijske vještine i usvojili demokratskiji stil, prvo morate da procijenite svoje trenutne komunikacijske navike. Želite da to uradite? Započnite trening na sljedećoj stranici!

Trening¹:

U nastavku su prikazani različiti primjeri destruktivnih poruka. Promatrajte svoje komunikativno ponašanje tokom jedne sedmice. Svaki put kada koristite jedan od sljedećih izraza tokom razgovora sa svojim djetetom, povucite crtu odmah iza te rečenice.

Naređivanje, zahtij

- Moraš da...
- Hajde, pripremi se!
- Kaži zdravo!
- Lijepo se ponašaj...

Prekorijevanje, opominjanje, prijećenje

- Uvijek to radiš.
- Nikad ne radiš.
- Ako ne ..., onda...
- Kada konačno?!
- Koliko puta moram to da ti kažem...

Moralisanje

- Bili bismo tako ponosni na tebe, ali sada smo razočarani, jer nijesi...
- Mama je zaista tužna jer si tako pogan.
- Postoji na hiljade gladne djece koja bi voljela da ovo pojedu.
- Jednom lažljivac, uvijek lažljivac...

Davanje savjeta i upoređivanje

- Da sam ja na tvom mjestu, ja bih...
- Roditelji druge djece bi...
- Tvoja sestra uvek sredi sobu.
- Svi se slažu sa tim. Samo ti...

“Razgovor sa djecom o pospremanju” zasnovan je na sljedećim referencama:

¹ Heueck-Mauss, Doris. 2016. So rede ich richtig mit meinem Kind: Wie Worte wirken: Konflikte fair lösen: Stressfreier erziehen. Hannover: Humboldt, 74ff.

Nolan, Virginia. 2016. «Die Macht der Sprache» Das Schweizer Elternmagazin Fritz und Franzi, Oktober, 58-64.